

Laga- og reglugerðaskrá

Útgáfa handbókar 003 2019

Lína Björg Tryggvadóttir
María Maack

18 mars 2019

Umhverfisvottun Vestfjarða

Handbók umhverfisstjórnunar, breytinga- og staðfestingarblað fyrir:		<u>Laga- og reglugerðaskrá</u>	
Nafn stofnunar: Vestfjarðastofa fyrir hönd vestfírsakra sveitarfélaga v/EarthCheck			
Starfsstöð: Vestfirðir			
Aðalábyrgðaraðili skrárinnar: Lína Björg Tryggvadóttir			
Tengist skjölum nr.: VERKLAGLÖG001			
Skjal	Útgáfudagsetning	Samþykkt af	Lýsing síðustu breytingar
LRGL001	20.09.2016	Lína Björg	1. útgáfa
LRGL002	9.08.2017	Lína Björg	2. útgáfa
LRGL003	16.01.2019	María Maack	3. útgáfa Lagasafn. Útgáfa 148c.

Laga- og reglugerðaskrá

Nafn stofnunar: Vestfjarðastofa v/EarthCheck

Starfsstöð: Vestfirðir

Aðalábyrgðaraðili: Lína Björg Tryggvadóttir

Tengist skjölum nr.: VERKLAGLÖG001

Efnisyfirlit

1. hluti: Inngangur	3
2. hluti: Ábyrgð	3
3. hluti: Losun gróðurhúsalofttegunda	4
4. hluti: Orkunýting, orkusparnaður og orkustjórnun.....	8
5. hluti: Stjórnun ferskvatnsauðlinda	13
6. hluti: Verndun og stjórnun vistkerfa	18
8. hluti: Stjórnun félagslegra og menningarlegra áhrifa ferðaþjónustunnar	26
9. hluti: Skipulag og þróun svæða undir ferðaþjónustu	28
10. hluti: Félagshagfræðilegur ávinningur af ferðaþjónustu	29
11. hluti: Verndun loftgæða og stjórnun hávaða.....	30
13. hluti: Stjórnun fráveitumála og ofanvatns	41
14. hluti: Lágmörkun úrgangs, endurnotkun og endurvinnsla	49
15. hluti: Geymsla og notkun efna sem eru skaðleg umhverfinu	55
16. hluti: Verndun menningarminja	57
18. hluti: Tafla yfir lög, reglugerðir og stjórnvaldsfyrirmæli	65
19. hluti: Lagaskrá.....	67

Laga- og reglugerðaskrá

1. hluti: Inngangur

Þetta skjal, laga- og reglugerðaskrá, er hluti af umhverfisstjórnunarkerfi Vestfjarðastofu. Tilgangur skjalsins er að tilgreina öll lög, reglugerðir og stjórnvaldsfyrirmæli sem tengjast einhverjum eða öllum verkefnum og/eða verkferlum Vestfjarðastofu sem hafa umtalsverð áhrif á umhverfið og tengjast umhverfisvottun Vestfjarða, eða geta haft slík áhrif sé þeim ekki stjórnað nægjanlega.

Skrá þessi skal uppfærð reglulega skv. verklagsreglu VERKLAGLÖG001 til að tryggja að Vestfjarðastofa uppfylli það meginmarkmið í sjálfbærni Stefnu sinni að taka tillit til allra viðeigandi laga, reglugerða, sáttmála og annarra fyrirmæla sem tengjast starfsemi þess – og til að tryggja að fjórðungssambandið bæti stöðugt frammistöðu sína í málefnum sjálfbærrar þróunar.

2. hluti: Ábyrgð

Vestfjarðastofa ber ábyrgð á að þessari skrá sé viðhaldið og að fylgt sé öllum viðeigandi lögum, reglugerðum, sáttmálum og öðrum fyrirmælum sem tengjast starfsemi sambandsins í tengslum við umhverfisvottun Vestfjarða.,

Starfsmenn Vestfjarðastofu, Lína Björg Tryggvadóttir og María Maack, bera ábyrgð á að uppfæra þessa skrá, gera breytingar á henni í samræmi við það og upplýsa starfsmenn aðildarsveitarfélaganna um þær breytingar sem þá varða. Um uppfærslu og breytingar gildir verklagsreglu VERKLAGLÖG001.

Tilgreindur tengiliður í hverju sveitarfélagi um sig ber ábyrgð á að tilkynna starfsmanni Vestfjarðastofu um hverja þá breytingu á verklagi, verkferlum eða efnum, sem haft geta áhrif á hlýðni sveitarfélaganna við lög, reglugerðir og önnur stjórnvaldsfyrirmæli í tengslum við umhverfisvottun Vestfjarða

Framkvæmdastjóri Vestfjarðastofu ber ábyrgð á að öll skilyrði séu til staðar til að unnt sé að leysa ofangreind verk af hendi.

3. hluti: Losun gróðurhúsalofttegunda

3.1 Lög nr. 70/2012 um loftslagsmál

3.2 Lög um breytingu á lögum um loftslagsmál, nr. 70/2012

3.3 Lög um breytingu á lögum um loftslagsmá

- [1.126/2016](#) (tóku gildi 1. jan. 2017)
 - nema 1., 2., c-liður 8., 9., 18., r-liður 19., 20., 22.–24., 28., 29., 41., 58., 60. og 61. gr. sem tóku gildi 31. des. 2016,
 - s-liður 19. gr. sem tók gildi 1. apríl 2017 og 10. gr. sem tók gildi 1. sept. 2017;
 - komu til framkvæmda skv. fyrirmálum í 62. gr.), [1.45/2017](#) (tóku gildi 17. júní 2017; koma til framkvæmda skv. fyrirmálum í 5. gr.; *EES-samningurinn*: XIII. og XX. viðauki reglugerð 2015/757),
 - [1.96/2017](#) (tóku gildi 31. des. 2017 nema 1., 11., 13., 14., 17.–27., 31.–35. og 38.–46. gr. sem tóku gildi jan. 2018;
 - komu til framkvæmda skv. fyrirmálum í 49. gr.) og [1.14/2018](#) (tóku gildi 21. mars 2018).
- #### 3.4 Breyting á reglugerð um verslun með flúoreruð gróðurhúsalofttegundir
- Bent er á að verslun með þessar lofttegundir skuli einungis vera í höndum þjálfaðra og vottaðra söluaðila.

3. Lög sem varða losun gróðurhúsalofttegunda

3.1 Lög nr. 70/2012 um loftslagsmál

3.1.1 Lýsing

Lögin um loftslagsmál voru samþykkt af Alþingi 19. júní 2012 og tóku gildi 3. júlí sama ár. Markmið laganna eru að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda með hagkvænum og skilvirkum hætti, auka bindingu kolefnis úr andrúmslofti, stuðla að aðlögun að afleiðingum loftslagsbreytinga, og skapa skilyrði fyrir stjórnvöld til þess að standa við alþjóðlegar skuldbindingar Íslands í loftslagsmálum. Lögin gilda um hvers konar starfsemi og athafnir á landi, í lofthelgi og efnahagslögsögu Íslands sem haft geta áhrif á losun gróðurhúsalofttegunda.

Sveitarstjórnir hafa ekki tilgreindar skyldur hvað varðar losun gróðurhúsalofttegunda, hvorki samkvæmt þessum lögum né öðrum lögum.

3.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaga á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

3.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

3.2 og 3.3. Lög um breytingu á lögum um loftslagsmál nr.70/2012

Gildistaka var færð og samhæfð. Því eru þessar breytingar taldar upp saman.

Samþykkt á Alþingi 31. maí 2017.

Verið er að bæta inn kafla V-VII varðandi **Vöktun og skýrslugerð um losun koldíoxíðs og annarra gróðurhúsalofttegunda frá sjóflutningum, iðnaði og flugi.**

Sveitarstjórnir hafa ekki tilgreindar skyldur hvað varðar losun koldíoxíðs hvorki samkvæmt þessum lögum né öðrum lögum.

3.2.1 Mikilvægi fyrir starfsemi vestfírsakra sveitarfélaga

- Engin bein tengsl ef þau reka hvorki né eiga skip, flugvélar eða iðnver

3.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl nema þar sem slíkar lofttegundir gætu lekið út vegna úrgangsmála (lífrænt efni, tæki með kælivökum ofl.)

Sérstök ákvæði eru um verslun með útblásturskvóta

-

3.4 Lög um breytingu á lögum um loftslagsmál nr.70/2012

Sérstök ákvæði um verslun með útblásturskvóta

Sveitarstjórnir hafa ekki tilgreindar skyldur hvað varðar losun koldíoxíðs hvorki samkvæmt þessum lögum né öðrum lögum. Þess ber þó að geta að tölur um notkun olíu stórra skipa (skemmtiferðaskipa) sem koma við í íslenskum höfnum verður að skila fyrst eigi síðar en 30.apríl 2019 og þá frá skipaútgerðum til umhverfisstofnunar.

3.4.1 Mikilvægi fyrir starfsemi vestfírskra sveitarfélaga

- Engin bein tengsl ef þau reka ekki orkuver, skip, flugvélar eða iðnver

3.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

4. hluti: Orkunýting, orkusparnaður og orkustjórnun

4.1 Raforkkulög nr. 65/2003

4.2 Lög nr. 48/2011 um verndar- og orkunýtingaáætlun

4.3 Lög um breytingar við lög nr. 65/2003 Raforkkulög

Breytingin varðar Landsnet. Eftir breytingu ber Landsneti að setja fram 5 ára áætlun um strengi og flutningskerfi, hafa samráð við sveitarfélög og fá samþykki við áætlunina frá Orkustofnun. Einnig ber sveitarfélögum að samræma eigið skipulag við þessa áætlun innan 4 ára.

4.4. Lög um breytingar á lögum no. 65/2003 um leyfisveitingar Orkustofnunar á strandsvæðum

4.5 Lög nr.75/2004 Lög um stofnun Landsnets sjá breytingu hér fyrir ofan númer 4.3

4. Lög sem varða orkunýtingu, orkusparnað og orkustjórnun

4.1 Raforkulög nr. 65/2003

4.1.1 Lýsing

Raforkulögin voru samþykkt á Alþingi 27. mars 2003. Lögin tóku gildi 7. apríl 2003 en komu til framkvæmda 1. júlí sama ár. Markmið laganna er að stuðla að þjóðhagslega hagkvæmu raforkukerfi og efla þannig atvinnulíf og byggð í landinu. Í því skyni skal m.a.:

- Stuðla að skilvirkni og hagkvæmni í flutningi og dreifingu raforku
- Stuðla að nýtingu endurnýjanlegra orkugjafa og taka tillit til umhverfissjónarmiða að öðru leyti Lögin taka til vinnslu, flutnings, dreifingar og viðskipta með raforku á íslensku forráðasvæði án tillits til orkugjafa.

Samkvæmt 5. grein laganna getur ráðherra sett skilyrði fyrir útgáfu virkjunarleyfis er lúta að því að tryggja nægilegt framboð raforku, öryggi, áreiðanleika og skilvirkni raforkukerfisins og nýtingu endurnýjanlegra orkulinda. Enn fremur má setja skilyrði er lúta að umhverfisvernd, landnýtingu og tæknilegri og fjárhagslegri getu virkjunarleyfishafa.

4.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélagana á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

4.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

4. Lög sem varða orkunýtingu, orkusparnað og orkustjórnun

4.2 Lög nr. 48/2011 um verndar- og orkunýtingaráætlun

4.2.1 Lýsing

Lög nr. 48/2011 voru samþykkt á Alþingi 16. maí 2011 og tóku að fullu gildi 14. janúar 2013. Markmið laganna er að tryggja að nýting landsvæða þar sem er að finna virkjunarkostি byggist á langtímasjónarmiðum og heildstæðu hagsmunamati þar sem tekið er tillit til verndargildis náttúru og menningarsöglegra miðja, hagkvæmni og arðsemi ólíkra nýtingarkosta og annarra gilda sem varða þjóðarhag, svo og hagsmunu þeirra sem nýta þessi sömu gæði, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi. Lögin ná til landsvæða þar sem er að finna virkjunarkostি til orkuvinnslu, jafnt innan eignarlanda sem þjóðlendna.

Samkvæmt 3. grein laganna leggur umhverfisráðherra í samráði og samvinnu við þann ráðherra er fer með orkumál eigi sjaldnar en á fjögurra ára fresti fram á Alþingi tillögu til þingsályktunar um áætlun um vernd og orkunýtingu landsvæða.

Samkvæmt 7. grein laganna er verndar- og orkunýtingaráætlun bindandi við gerð skipulagsáætlana og skulu sveitarstjórnir samræma gildandi svæðis-, aðal- og deiliskipulagsáætlanir verndar- og orkunýtingaráætluninni innan fjögurra ára frá samþykkt hennar, þó með tilteknun heimildum til frestuunar.

4.2.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélagana á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl við starfsemi vestfískra sveitarfélaga en er bindandi við gerð skipulagsáætlana sveitarfélaga

4.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

4. Lög sem varða orkunýtingu, orkusparnað og orkustjórnun

4.3 Lög nr. 48/2011 um verndar- og orkunýtingaráætlun

4.3.1 Lýsing

Lög nr. 48/2011 voru samþykkt á Alþingi 16. maí 2011 og tóku að fullu gildi 14. janúar 2013. Markmið laganna er að tryggja að nýting landsvæða þar sem er að finna virkjunarkostি byggist á langtímasjónarmiðum og heildstæðu hagsmunamati þar sem tekið er tillit til verndargildis náttúru og menningarsöglegra miðja, hagkvæmni og arðsemi ólíkra nýtingarkosta og annarra gilda sem varða þjóðarhag, svo og hagsmunu þeirra sem nýta þessi sömu gæði, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi. Lögin ná til landsvæða þar sem er að finna virkjunarkostি til orkuvinnslu, jafnt innan eignarlanda sem þjóðlendna.

4.3.2 Mikilvægi fyrir starfsemi Fjórðungssambands Vestfirðinga

Breytingin: Nánari útfærsla mannvirkja vegna uppbyggingar flutningskerfisins, svo sem hvort um er að ræða raflínu í jörð eða loftlínu, ræðst af stefnu stjórnvalda um lagningu raflína [og um uppbyggingu flutningskerfis raforku]. 1)

Engin bein tengsl við starfsemi vestfírskra sveitarfélaga en þetta er bindandi við gerð skipulagsáætlana sveitarfélaga

4.3.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl en ber að skoða í samræmi við hugmyndir um notkun raforku í stað olíu t.d. fyrir hleðslustöðvar rafbíla.

4. Lög sem varða orkunýtingu, orkusparnað og orkustjórnun

4.4 Lög nr. 48/2011 um verndar- og orkunýtingaráætlun

4.4.1 Lýsing

Lög nr. 48/2011 voru samþykkt á Alþingi 16. maí 2011 og tóku að fullu gildi 14. janúar 2013. Markmið laganna er að tryggja að nýting landsvæða þar sem er að finna virkjunarkosti byggist á langtímasjónarmiðum og heildstæðu hagsmunamati þar sem tekið er tillit til verndargildis náttúru og menningarsögulegra minja, hagkvæmni og arðsemi ólíkra nýtingarkosta og annarra gilda sem varða þjóðarhag, svo og hagsmunu þeirra sem nýta þessi sömu gæði, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi. Lögin ná til landsvæða þar sem er að finna virkjunarkosti til orkuvinnslu, jafnt innan eignarlanda sem þjóðlendna. Til Orkustofnunar er sótt um leyfi til að nýta tilteknar auðlindir, svo sem á hafsbotni eða á landi.

4.4.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélagana á Vestfjörðum

Breytingin:

Engin bein tengsl við starfsemi vestfirsksra sveitarfélaga en þetta er bindandi við gerð skipulagsáætlana sveitarfélaga. Nýtt ákvæði segir að Orkustofnun skuli taka tillit til skipulags strandsvæða ef tillagan hefur verið auglýst þegar umsókn er send inn. Þó eigi lengur en í 7 mánuði.

4.4.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl en ber að skoða í samræmi við hugmyndir um svæðisskipulag og mengun í sjó t.d..

5. hluti: Stjórnun ferskvatnsauðlinda

- 5.1 Vatnalög nr. 15/1923
- 5.2 Lög nr. 32/2004 um vatnsveitur sveitarfélaga
- 5.3 Lög nr. 36/2011 um stjórn vatnamála
- 5.4 Reglugerð nr. 401/2005 um vatnsveitur sveitarfélaga
- 5.5 Lög um skipulag haf- og standsvæða

5. Lög sem varða stjórnun ferskvatnsauðlinda

5.1 Vatnalög nr. 15/1923

5.1.1 Lýsing

Vatnalög voru samþykkt af Alþingi 20. júní 1923 og tóku gildi 1. janúar 1924. Lögin taka til alls rennandi eða kyrrstæðs vatns á yfirborði jarðar, í föstu eða fljótandi formi, að svo miklu leyti sem önnur lög gilda ekki þar um. Markmið laganna er að:

- kveða á um rétt almennings til nýtingar vatns, greiðan aðgang að nægu og hreinu vatni og vatnsréttindi landeigenda,
- samþætta nýtingar- og umhverfissjónarmið á sviði vatnamála og auka samvinnu stjórnvalda á því sviði og
- tryggja skynsamlega nýtingu vatnsauðlindarinnar og langtímafernd hennar með fyrirbyggjandi aðgerðum á grundvelli sjálfbærar þróunar.

Samhliða lögunum gilda einnig skipulagslög, lög um mannvirki, lög um náttúruvernd, lög um stjórn vatnamála og önnur lög, eins og við á hverju sinni, um rétt almennings til vatns og vatnsréttindi landeigenda.

5.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélögin á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

5.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

5. Lög sem varða stjórnun ferskvatnsauðlinda

5.2 Lög nr. 32/2004 um vatnsveitur sveitarfélaga

5.2.1 Lýsing

Lög nr. 32/2004 um vatnsveitur sveitarfélaga voru samþykkt af Alþingi 7. maí 2004 og tóku gildi 26. maí sama ár. Samkvæmt lögunum skulu sveitarfélög starfrækja vatnsveitur í þéttbýli í þeim tilgangi að fullnægja vatnsþörf almennings, heimila og atvinnufyrirtækja, þar á meðal hafna, eftir því sem kostur er, nema þar sem sérstaklega er kveðið á um annað fyrirkomulag. Í dreifsbýli er sveitarstjórn heimilt að starfrækja vatnsveitu og leggja í framkvæmdir við gerð hennar enda sýni rannsóknir og kostnaðaráætlanir að hagkvæmt sé að leggja veituna og reka hana. Sveitarstjórn fer með stjórn vatnsveitu í sveitarféluginu nema annað rekstrarform hafi sérstaklega verið ákveðið.

5.2.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

5.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

5. Lög sem varða stjórnun ferskvatnsauðlinda

5.3 Lög nr. 36/2011 um stjórn vatnamála

5.3.1 Lýsing

Lög um stjórn vatnamála voru samþykkt af Alþingi 15. apríl 2011 og tóku gildi 19. apríl sama ár. Lögin taka til yfirborðsvatns og grunnvatns ásamt árósavatni og strandsjó, til vistkerfa þeirra og til vistkerfa sem tengjast þeim að vatnabúskap. Markmið laganna er að vernda vatn og vistkerfi þess, hindra frekari rýrnun vatnsgæða og bæta ástand vatnavistkerfa til þess að vatn njóti heildstæðrar verndar. Jafnframt er lögnum ætlað að stuðla að sjálfbærri nýtingu vatns og langtíma vernd vatnsauðlindarinnar. Til að ná fram markmiðum laganna skal vinna vatnaáætlun, aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun.

Samkvæmt 8. grein laganna eru sveitarfélög og heilbrigðiseftirlit sveitarfélaga Umhverfisstofnun til aðstoðar við undirbúnning tillögu að vatnaáætlun, aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun og endurskoðun þeirra. Sveitarfélög skulu, í samvinnu við heilbrigðisnefndir og innan marka netlaga, framfylgja kröfum sem fram koma í aðgerðaáætlun og vöktunaráætlun í samræmi við ákvæði laga þessara og reglna á sviði vatnsverndar.

5.3.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

5.3.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

5. Lög sem varða stjórnun ferskvatnsauðlinda

5.4 Reglugerð nr. 401/2005 um vatnsveitur sveitarfélaga

5.4.1 Lýsing

Reglugerðin gildir um vatnsveitur í eigu sveitarfélaga og um aðrar vatnsveitur eftir því sem við á. Markmiðið með reglugerðinni eru að tryggja öryggi og auka sveigjanleika í rekstri vatnsveitna, stuðla að tæknilegum framförum og setja reglur um réttindi, skyldur og ábyrgð notenda annars vegar og þjónustu vatnsveitu við íbúa og atvinnulíf hins vegar.

Samkvæmt 10. grein reglugerðarinnar skal stjórn vatnsveitu, sem er eftir atvikum sveitarstjórn eða sérstök stjórn í umboði hennar, samþykkja langtímaáætlun fyrir veituna þar sem meðal annars er gerð grein fyrir áformum um framkvæmdir á næstu fimm árum hið skemmsta. Langtímaáætlun skal gefa glöggja mynd af áformum um rekstur, framkvæmdir og efnahag og gilda sem rammi við gerð árlegrar fjárhagsáætlunar, stefnumörkun, ákvörðun gjaldskrár og stjórnun vatnsveitunnar. Langtímaáætlun skal uppfærð árlega.

5.4.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sveitarstjórnirnar eða sérstakar stjórnir í umboði þeirra skulu samþykkja langtímaáætlun fyrir viðkomandi vatnsveitur.

5.4.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Áform sveitarstjórnna og vestfirskra sveitarfélaga um úrbætur í málefnum vatnsveitnanna skulu vera felld inn í langtímaáætlanir þeirra þegar þær verða gerðar skv. framanskráðu, þ.m.t.
 - Uppsetning rennslismæla
 - Skipulögð lekaleit

6. hluti: Verndun og stjórnun vistkerfa

6.1 Lög nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum

6.2 Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar

6.3 Skipulagslög nr. 123/2010

6.4 Mannvirkjalög nr. 160/2010

6.5 Náttúruverndarlög nr. 60/2013

Annað: Auglýsing nr. 96/1975 um friðland í Vatnsfirði

Auglýsing nr. 103/1975 um náttúruvætti í Surtarbrandsgili

Auglýsing nr. 395/1975 um friðland í Flatey og endurskoðun hennar frá 2015

Auglýsing nr. 425/1977 um friðlýsingu Hríseyjar í Reykhólahreppi

Auglýsing nr. 332/1985 um friðland á Hornströndum

Auglýsing nr. 348/1986 um friðlýsingu Dynjanda

6. Lög sem varða verndun og stjórnun vistkerfa

6.1 Lög nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum

6.1.1 Lýsing

Lög nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum voru samþykkt af Alþingi 19. maí 1994 og tóku gildi 1. júlí sama ár. Markmið laganna er að tryggja viðgang og náttúrulega fjölbreytni villtra dýrastofna, skipulag á veiðum og annarri nýtingu dýra, svo og aðgerðir til þess að koma í veg fyrir tjón sem villt dýr kunna að valda. Ákvæði laganna taka hvorki til hvala né sela en um þær tegundir gilda sérstök lög. Lögin ná til efnahagslögsögu Íslands.

Samkvæmt 7. grein laganna getur umhverfisráðherra að fenginni tillögu Náttúrufræðistofnunar Íslands ákvæðið að beita sér fyrir útrymingu stofns eða tegundar dýra sem flust hefur til Íslands af mannavöldum.

6.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

6.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

6. Lög sem varða verndun og stjórnun vistkerfa

6.2 Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar

6.2.1 Lýsing

Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar voru samþykkt af Alþingi 8. mars 1995 og tóku gildi 9. mars sama ár. Tilgangur laganna er að stuðla að verndun Breiðafjarðar, einkum landslags, jarðmyndana, lífríkis og menningarminja. Ákvæði laganna taka til allra eyja, hólma og skerja á Breiðafirði ásamt fjörum í innri hluta fjarðarins sem markast af línu dreginni frá Ytranesi á Barðaströnd við fjörönn norðanverðan í Hagadrápssker um Oddbjarnarsker, Stagley og Höskuldsey í Vallabjarg að sunnanverðu. Umhverfisráðherra fer með stjórn mála er varða vernd Breiðafjarðar samkvæmt lögunum, en þó gilda ákvæði þjóðminjalaga um vernd menningarsöglegra minja. Breiðafjarðarnefnd er umhverfisráðherra til ráðgjafar um allt það er lýtur að framkvæmd laganna.

6.2.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sveitarfélögin á Vestfjörðum hafa kost á að vinna með Breiðafjarðarnefnd og skal hún í samráði við sveitarfélögin láta gera verndaráætlun þar sem fram kemur hvernig ná skuli þeim markmiðum sem sett eru með vernd svæðisins. Áætlun þessi skal send ráðherra til staðfestingar.

6.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Verndaráætlun fyrir Breiðafjörð 2007-2017

6. Lög sem varða verndun og stjórnun vistkerfa

6.3 Skipulagslög nr. 123/2010

6.3.1 Lýsing

Skipulagslög nr. 123/2010 voru samþykkt af Alþingi 22. september 2010 og tóku gildi 1. janúar 2011. Markmið laganna er m.a.

- að stuðla að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja vernd landslags, náttúru og menningarverðmæta og koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi.

Í 12. grein laganna kemur fram að ef talin er þörf á að vernda sérkenni eldri byggðar eða annarra menningarsönglegra minja, náttúruminjar, náttúrufar eða gróður vegna sögulegs, náttúrulegs eða menningarlegs gildis við gerð skipulagsáætlunar, án þess að um friðun sé að ræða samkvæmt öðrum lögum, skuli setja í viðkomandi skipulagsáætlun ákvæði um hverfisvernd.

Í 13. grein laganna kemur fram að ef óvissa er um hvort fyrirhugaðar framkvæmdir hafi alvarleg eða óafturkræf áhrif á tiltekin vistkerfi og jarðminjar sem njóta sérstakrar verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd eða minjar sem skráðar eru á C-hluta náttúruminjaskrár skv. 37. gr. sömu laga skuli umsækjandi um framkvæmdaleyfi afla sérfræðiálits um möguleg og veruleg áhrif á þau vistkerfi eða jarðminjar. Sveitarstjórn er heimilt að binda framkvæmdaleyfi skilyrðum sem þykja nauðsynleg til að draga úr slíkum áhrifum. Við mat á því hvað teljast alvarleg eða óafturkræf áhrif skal taka mið af verndarmarkmiðum 2. og 3. gr., sbr. 9. gr. laga um náttúruvernd.

6.3.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Skipulagslög eru lögð til grundvallar allri ákvarðanatöku um skipulag sem hefur áhrif á vernd og stjórnun vistkerfa.

6.3.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Grunnlög sem tengjast flestum verkefnum vestfirskra sveitarfélaga í tengslum við umhverfisvottun Vestfjarða

6. Lög sem varða verndun og stjórnun vistkerfa

6.4 Mannvirkjalög nr. 160/2010

6.4.1 Lýsing

Mannvirkjalög nr. 160/2010 voru samþykkt af Alþingi 28. desember 2010 og tóku gildi 1. janúar 2011. Lögunum var breytt með l. 131/2011. Breytingarnar tóku gildi 1. jan. 2012. Markmið laganna er m.a.

- að stuðla að vernd umhverfis með því að hafa sjálfbæra þróun að leiðarljósi við hönnun og gerð mannvirkja.

Lögin gilda um öll mannvirki sem reist eru á landi, ofan jarðar eða neðan, innan landhelginnar og efnahagslögsögunnar, að frátoldum höfnum, varnargörðum eða fyrihleðslum, vegum eða öðrum samgöngumannvirkjum, svo sem flugvöllum, jarðgöngum, vegskálum eða brúm, öðrum en umferðar- og göngubrúm í þéttbýli.

Í 13. grein laganna kemur fram að ef óvissa er um hvort fyrirhuguð byggingarleyfisskyld framkvæmd hafi alvarleg eða óafturkræf áhrif á tiltekin vistkerfi og jarðminjar sem njóta sérstakrar verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd eða minjar sem skráðar eru á C-hluta náttúruminjaskrár skv. 37. gr. sömu laga skuli umsækjandi um byggingarleyfi afla sérfræðiálits um möguleg og veruleg áhrif á þau vistkerfi eða jarðminjar. Leyfisveitanda er heimilt að binda byggingarleyfi skilyrðum sem þykja nauðsynleg til að draga úr slíkum áhrifum. Við mat á því hvað teljast alvarleg eða óafturkræf áhrif skal taka mið af verndarmarkmiðum 2. og 3. gr., sbr. 9. gr. laga um náttúruvernd.

6.4.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganна á Vestfjörðum

- Mannvirkjalög eru lögð til grundvallar allri ákvarðanatöku um ný mannvirki, sjá framar.

6.4.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Grunnlög sem tengjast ýmsum verkefnum vestfískra sveitarfélaga í tengslum við umhverfisvottun Vestfjarða

6. Lög sem varða verndun og stjórnun vistkerfa

6.5 Náttúruverndarlög nr. 60/2013

6.5.1 Lýsing

Náttúruverndarlögin voru samþykkt af Alþingi 10. apríl 2013 og tóku gildi 15. nóvember 2015.

Markmið laganna er að vernda til framtíðar fjölbreytni íslenskrar náttúru, þar á meðal líffræðilega og jarðfræðilega fjölbreytni og fjölbreytni landslags. Þau eiga að tryggja eftir föngum þróun íslenskrar náttúru á eigin forsendum og verndun þess sem þar er sérstætt eða sögulegt og einnig stuðla að endurheimt raskaðra vistkerfa og auknu þoli íslenskra vistkerfa gegn náttúruhamförum og hnattrænum umhverfisbreytingum. Lögin miða jafnframt að vernd og sjálfbærri nýtingu auðlinda og annarra náttúrugæða. Þá eiga löginn að:

- stuðla að samskiptum manns og náttúru þannig að hvorki spillist líf eða land, loft eða lögur,
- auðvelda umgengni og kynni almennings af náttúru landsins og menningarminjum sem henni tengjast og efla þekkingu og fræðslu um náttúruna,
- tryggja rétt almennings til að fara um landið og njóta náttúrunnar og stuðla þannig að almennri útvist í sátt við náttúruna, landsmönnum til heilsubótar og velsældar.

Samkvæmt 14. grein laganna skal þriggja til sjö manna náttúruverndarnefnd starfa á vegum hvers sveitarfélags. Nefndin skal kosin af sveitarstjórn til fjögurra ára í senn. Sveitarstjórn er þó heimilt að sameina nefndir þannig að ein nefnd fari með verkefni á fleiri en einu sviði. Sveitarstjórn ákveður fjölda nefndarmanna, velur nefndinni formann og setur henni erindisbréf. Sveitarfélög geta haft samvinnu við nágrannasveitarfélög um starfrækslu náttúruverndarnefnda. Náttúruverndarnefndir skulu vera sveitarstjórum til ráðgjafar um náttúruverndarmál. Skulu þær stuðla að náttúruvernd hver á sínu svæði, m.a. með fræðslu og umfjöllun um framkvæmdir og starfsemi sem líklegt er að hafi áhrif á náttúruna, og gera tillögur um úrbætur til sveitarstjórnar og Umhverfisstofnunar.

Samkvæmt 25. grein laganna getur Umhverfisstofnun í verndarskyni, að fenginni tillögu hlutaðeigandi sveitarfélags eða landeiganda eða að eigin frumkvæði, takmarkað umferð eða lokað svæðum í óbyggðum ef hætta er á verulegu tjóni af völdum ágangs á svæði. Slíkar ákvarðanir eru háðar staðfestingu ráðherra. Stofnunin skal ávallt hafa samráð við hlutaðeigandi sveitarfélag, landeiganda og aðra hagsmunaaðila áður en tillaga samkvæmt þessu ákvæði er send til ráðherra. Sömuleiðis getur Umhverfisstofnun ákveðið, ef veruleg hætta er á tjóni af völdum mikillar umferðar eða vegna sérstaklega viðkvæms ástands náttúru, að takmarka umferð eða loka viðkomandi svæði tímabundið fyrir ferðamönnum að fenginni tillögu hlutaðeigandi sveitarfélags eða landeiganda eða að eigin frumkvæði.

Samkvæmt 32. grein laganna skal Vegagerðin halda skrá í stafrænum kortagrunni um vegi aðra en þjóðvegi í náttúru Íslands þar sem umferð vélknúinna ökutækja er heimil skv. vegalögum. Sveitarfélög gera tillögu að slíkri skrá innan sinna marka við gerð aðalskipulags og hlýtur hún samþykkt samhlíða afgreiðslu aðalskipulags eða breytinga á aðalskipulagi. Við gerð skrárinnar skulu sveitarfélög hafa samráð við Umhverfisstofnun eða önnur stjórnvöld þjóðgarða ef við á, Vegagerðina, Landgræðslu ríkisins, Landmælingar Íslands, samtök útvistarfélag, náttúru- og umhverfisverndarsamtök, Bændasamtök Íslands og Samtök ferðaþjónustunnar.

Samkvæmt ákvæði í 52. grein laganna er heimilt að friðlysa landsvæði til útvistar og almenningsnota sem fólkvang að frumkvæði hlutaðeigandi sveitarfélags eða sveitarfélaga og að fengnu álti Umhverfisstofnunar. Skal verndun svæðisins miða að því að auðvelda almenningi aðgang að náttúru og tengdum menningarminjum í nánd við þéttbýli til útvistar, náttúruskoðunar og fræðslu.

Umhverfisstofnun annast undirbúning stofnunar fólkvangs í samvinnu við viðkomandi sveitarfélag eða sveitarfélög.

Í 68. grein laganna kemur fram að framkvæmdaáætlun náttúruminjaskrár sé bindandi við gerð skipulagsáætlana. Sveitarstjórnir skulu, þegar við á, samræma gildandi svæðis-, aðal- og deiliskipulagsáætlanir framkvæmdaáætluninni innan fjögurra ára frá samþykkt hennar, þó með tilteknunum heimildum til frestunar.

6.5.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Priggja til sjö manna umhverfis- eða náttúruverndarnefnd á að starfa á vegum hvers sveitarfélags, eftir atvikum í samstarfi fleiri sveitarfélaga.
- Sveitarfélag eða sveitarfélög á Vestfjörðum geta lagt til við Umhverfisstofnun takmarki umferð eða loki svæðum ef hætta er á verulegu tjóni vegna ágangs.
- Við gerð aðalskipulags skulu sveitarfélöginn gera tillögu að skrá um vegi aðra en þjóðvegi í náttúru Íslands þar sem umferð vélknúinna ökutækja er heimil skv. vegalögum.
- Sveitarstjórn getur haft frumkvæði að því að tiltekið landsvæði verði lýst fólkvangur. Ákvæðinu er m.a. hægt að beita í tengslum við áform vestfírsksra sveitarfélaga um verndunaraðgerðir.

6.5.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Tengsl við ýmis verkefni

7. Lög um skipulag haf-og standasvæða

7.1 Lög nr. 88 26. júní 2018

7.1.1 Lýsing

Lögin kveða á um að svæðisráð móti strandsvæðisskipulag. Það fíllar um það svæði sem nær frá netlögum að ytri mörkum efnahagslögsgunnar. Í svæðisráði sitja 4 tilnefndir af ráðherrum og 3 tilnefndir frá aðliggjandi sveitarfélögum og að auki einn frá sambandi ísl sveitarfélaga. Skipað skal í ráðið eftir hverjar kosningar og endurskoða áætlunina ef þarf.

- a. að nýting og vernd auðlinda haf- og strandsvæða verði í samræmi við skipulag sem hefur efnahagslegar, félagslegar og menningarlegar þarfir landsmanna, heilbrigði þeirra og öryggi að leiðarljósi,
- b. að skipulag veiti grundvöll fyrir fjölbreyttri nýtingu auðlinda haf- og strandsvæða sem byggist á heildarsýn á málefni hafssins, vistkerfisnálgun og vernd náttúru og menningarminja, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi; enn fremur taki skipulag mið af áhrifum vegna loftslagsbreytinga,
- c. að tryggja réttaröryggi í meðferð skipulagsmála þannig að réttur einstaklinga og lögaðila verði ekki fyrir borð borinn þótt hagur heildarinnar sé hafður að leiðarljósi,
- d. að tryggja samráð og samvinnu við sveitarfélög um skipulag strandsvæða og samræmi þess við skipulagsáætlanir samkvæmt skipulagslögum, að tryggja samráð við almenning og aðra hagsmunaaðila við skipulagsgerð, að tryggja faglegan undirbúning framkvæmda á haf- og strandsvæðum.

Strandsvæðisskipulag er skipulagsáætlun fyrir afmarkað strandsvæði sem tilgreint er í stefnu um skipulag haf- og strandsvæða. Í strandsvæðisskipulagi er sett fram stefna og ákvæði varðandi orkuvinnslu á hafi, mannvirkjagerð, eldi eða ræktun nytjastofna, efnistöku, haugsetningu, verndarsvæði, vatnsvernd, umferð og samgöngur, náttúrvá, útvist, ferðaþjónustu o.fl., í samræmi við markmið laga þessara, þar á meðal með tilliti til sjálfbærrar þróunar, áhrifa á umhverfið og ásýnd þess, öryggissjónarmiða sem og annarra skipulagsforsendna sem þurfa að liggja fyrir vegna starfsemi eða framkvæmda á svæðinu.

7.1.2. Mikilvægi vegna umhverfisvottunar

Á Vestfjörðum er mikið strandsvæði sem nýst getur í margvíslegri atvinnu- og frístundastarfsemi. Þau tengjast lögum um fiskeldi, skeldýraeldi, lögum um hollustuvernd og mengunarvarnir, hafnarlögum, lögum um mannvirkni, lögum um eignarrétt ríkisins á auðlindum á hafssbotni, svo sem varðandi leit, rannsóknir og vinnslu kolvetna.

7.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Tengsl við ýmis frístunda- og atvinnumáls sem eru háð mati á umhverfisáhrifum og almenna hollustuhætti, vernd og nýtingu vistkerfa í sjó.

8. Stjórnun félagslegra og menningarlegra áhrifa ferðaþjónustunnar

8.1 Lög nr. 73/2005 um skipan ferðamála

8. Lög sem varða stjórnun félagslegra og menningarlegra áhrifa ferðaþjónustunnar

8.1 Lög nr. 73/2005 um skipan ferðamála

8.1.1 Lýsing

Lög nr. 73/2005 um skipan ferðamála voru samþykkt af Alþingi 24. maí 2005 og tóku gildi 1. janúar 2006. Tilgangur laganna er að stuðla að þróun ferðamála sem atvinnugreinar og mikilvægs þáttar í íslensku atvinnu- og mannlífi. Þjóðhagsleg hagkvæmni, menning þjóðarinnar, umhverfisvernd, fagmennska og neytendavernd verði höfð að leiðarljósi..

8.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Grunnlög sem tengjast sumum verkefnum vestfirskra sveitarfélaga.

8.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Grunnlög sem tengjast sumum verkefnum vestfirskra sveitarfélaga.

9. Skipulag og þróun svæða undir ferðaþjónustu

9.1 Skipulagslög nr. 123/2010

9.1.1 Lýsing

Skipulagslög nr. 123/2010 voru samþykkt af Alþingi 22. september 2010 og tóku gildi 1. janúar 2011. Markmið laganna er:

- a. að þróun byggðar og landnotkunar á landinu öllu verði í samræmi við skipulagsáætlanir þar sem efnahagslegar, félagslegar og menningarlegar þarfir landsmanna, heilbrigði þeirra og öryggi er haft að leiðarljósi,
- b. að stuðla að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja vernd landslags, náttúru og menningarverðmæta og koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi,
- c. að tryggja réttaröryggi í meðferð skipulagsmála þannig að réttur einstaklinga og lögaðila verði ekki fyrir bord borinn þótt hagur heildarinnar sé hafður að leiðarljósi,
- d. að tryggja að samráð sé haft við almenning við gerð skipulagsáætlana þannig að honum sé gefið tækifæri til að hafa áhrif á ákvörðun stjórnvalda við gerð slíkra áætlana,
- e. að tryggja faglegan undirbúning mannvirkjagerðar við gerð skipulagsáætlana varðandi útlit bygginga og form og aðgengi fyrir alla.

9.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Í skipulagslögum er m.a. kveðið á um hvernig staðið skuli að veitingu framkvæmdaleyfa í samræmi við skipulag. Ákvæði laganna ná m.a. til frístundabyggðar, ráðstöfunar lands til mismunandi nota, landnýtingar o.fl. grunnþáttu sem varða ákvarðanatöku um þróun svæða undir ferðaþjónustu, þ.m.t. svæða fyrir tjaldsvæði og útvist.

9.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Grunnlög sem tengjast flestum verkefnum vestfískra sveitarfélaga í tengslum við umhverfisvottun Vestfjarða

10. Félagshagfræðilegur ávinningur af ferðaþjónustu

- Engin lög tilgreind

Ætti þetta að koma á dagskrá

Athuga átak skattstjóra um skattsvik i ferðaþjónustu og öðrum atvinnugreinum. Kanna hvað hafi gerst á Vestfjörðum 2018?

11. Verndun loftgæða og stjórnun hávaða

- 11.1 Lög nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum
- 11.2 Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir
- 11.3 Skipulagslög nr. 123/2010
- 11.4 Mannvirkjalög nr. 160/2010
- 11.5 Lög nr. 40/2015 um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum
- 11.6 Reglugerð nr. 787/1999 um loftgæði
- 11.7 Reglugerð nr. 1000/2005 um kortlagningu hávaða og aðgerðaáætlanir
- 11.8 Reglugerð nr. 724/2008 um hávaða
- 11.9 Byggingarreglugerð nr. 112/2012

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.1 Lög nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum

11.1.1 Lýsing

Lögin um um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum voru samþykkt af Alþingi 28. maí 1980 og tóku gildi 1. janúar 1981. Með lögunum er leitast við, að

- tryggja öruggt og heilsusamlegt starfsumhverfi, sem jafnan sé í samræmi við félagslega og tæknilega þróun í þjóðfélaginu,
- tryggja skilyrði fyrir því, að innan vinnustaðanna sjálfra sé hægt að leysa öryggis- og heilbrigðisvandamál, í samræmi við gildandi lög og reglur, í samræmi við ráðleggingar aðila vinnumarkaðarins og í samræmi við ráðleggingar og fyrirmæli Vinnueftirlits ríkisins.

Á grundvelli laganna hafa verið settar fjölmargar reglugerðir með nánari ákvæðum m.a. um stjórnun loftgæða og hávaða á vinnustöðum.

11.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl.

11.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl.

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.2 Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir

11.2.1 Lýsing

Lögin um hollustuhætti og mengunarvarnir voru samþykkt af Alþingi 12. mars 1998 og tóku gildi 24. mars sama ár. Markmið laganna er að búa landsmönnum heilnæm lífsskilyrði og vernda þau gildi sem felast í heilnæmu og ómenguðu umhverfi. Lögin taka til hvers konar starfsemi og framkvæmda hér á landi, í lofthelgi, efnahagslögsögu og farkostum sem ferðast undir íslenskum fána, sem hafa eða geta haft áhrif á þá þætti sem tilgreindir eru í 1. gr. laganna, að svo miklu leyti sem önnur lög taka ekki til þeirra.

Samkvæmt skilningi laganna er með mengun átt við það þegar örverur, efni og efnasambönd og eðlisfræðilegir þættir valda óæskilegum og skaðlegum áhrifum á heilsufar almennings, röskun lífríkis eða óhreinkun lofts, láðs eða lagar. Mengun tekur einnig til ólyktar, hávaða, titrings, geislunar og varmaflæðis og ýmissa óæskilegra eðlisfræðilegra þátta.

11.2.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sjá umfjöllun um reglugerðir

11.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Sjá umfjöllun um reglugerðir

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.3 Skipulagslög nr. 123/2010

11.3.1 Lýsing

Skipulagslög nr. 123/2010 voru samþykkt af Alþingi 22. september 2010 og tóku gildi 1. janúar 2011. Markmið laganna er:

- að þróun byggðar og landnotkunar á landinu öllu verði í samræmi við skipulagsáætlanir þar sem efnahagslegar, félagslegar og menningarlegar þarfir landsmanna, heilbrigði þeirra og öryggi er haft að leiðarljósi,
- að stuðla að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja vernd landslags, náttúru og menningarverðmæta og koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi,
- að tryggja réttaröryggi í meðferð skipulagsmála þannig að réttur einstaklinga og lögaðila verði ekki fyrir bord borinn þótt hagur heildarinnar sé hafður að leiðarljósi,
- að tryggja að samráð sé haft við almenning við gerð skipulagsáætlana þannig að honum sé gefið tækifæri til að hafa áhrif á ákvörðun stjórnvalda við gerð slíkra áætlana,
- að tryggja faglegan undirbúning mannvirkjagerðar við gerð skipulagsáætlana varðandi útlit bygginga og form og aðgengi fyrir alla.

11.3.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sjá 6. og 8. hluta þessarar laga- og reglugerðaskrár.

11.3.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Grunnlög sem tengjast mörgum verkefnum vestfírskra sveitarfélaga

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.4 Mannvirkjalög nr. 160/2010

11.4.1 Lýsing

Mannvirkjalög nr. 160/2010 voru samþykkt af Alþingi 28. desember 2010 og tóku gildi 1. janúar 2011. Markmið laganna er m.a.

- að stuðla að vernd umhverfis með því að hafa sjálfbæra þróun að leiðarljósi við hönnun og gerð mannvirkja.

Lögin gilda um öll mannvirki sem reist eru á landi, ofan jarðar eða neðan, innan landhelginnar og efnahagslögsögunnar, að frátoldum höfnum, varnargörðum eða fyrihleðslum, vegum eða öðrum samgöngumannvirkjum, svo sem flugvöllum, jarðgöngum, vegskálum eða brúm, öðrum en umferðar- og göngubrúm í þéttbýli.

Í 60. grein laganna kemur fram að ráðherra setji reglugerðir sem ná til alls landsins þar sem nánar er kveðið á um framkvæmd laganna. Þar skuli m.a. vera ákvæði um kröfur sem gera skal til hönnunar og mannvirkja um útlit, rýmisstærðir og samsvörun við næsta umhverfi, hagkvæmni og notagildi, aðgengi, öryggi, heilnaemi, tæknilegan frágang og viðhald, umgengni og öryggi á vinnustöðum auk krafna um gróður á lóðum, og frágang og útlit lóða, þ.m.t. girðingar. Einnig lágmarkskröfur sem einstakir hlutar mannvirkja og mismunandi tegundir þeirra skulu uppfylla, svo sem um undirstöður, byggingarefni, burðarþol, einangrun gegn kulda, raka og hávaða, loftgæði, hljóðvist, birtu, lagnakerfi, hollustuhætti, brunavarnir og þess háttar.

11.4.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Mannvirkjalög eru lögð til grundvallar allri ákvárdanatöku um ný mannvirki, sjá framar.

11.4.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Grunnlög sem tengjast ýmsum verkefnum vestfirskra sveitarfélaga í tengslum við umhverfisvottun Vestfjarða

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.5 Lög nr. 40/2015 um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum

11.5.1 Lýsing

Lögin um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum voru samþykkt af Alþingi 7. júlí 2015 og tóku gildi 10. júlí sama ár. Markmið laganna er að vernda umhverfið og heilsu fólks með því að koma í veg fyrir mengun af sinubrennu, öðrum gróðureldum og meðferð elds á víðavangi. Þá er það einnig markmið laganna að tryggja öryggi og vernd lífs og eigna.

Samkvæmt lögnum er óheimilt að kveikja eld á víðavangi, á lóðum eða annars staðar utan dýra þar sem almannahætta getur stafað af eða hætt er umhverfi, gróðri, dýralífi eða mannvirkjum.

Sinubrenna er óheimil samkvæmt lögnum. Þó er ábúendum eða eigendum jarða á lögbýlum þar sem stundaður er landbúnaður heimilt að brenna sinu samkvæmt skriflegu leyfi sýslumanns enda sé tilgangurinn rökstuddur og augljósir hagsmunir vegna jarðræktar eða búfjárræktar. Aldrei má brenna sinu þar sem almannahætta stafar af eða tjón getur hlotist af á náttúrumínjum, fuglalífi, mosa, lyng-eða trjágróðri, skógi eða mannvirkjum. Við sinubrennu skal gæta ýtrrustu varkárni og gæta þess að valda ekki óþarfa ónæði eða óþægindum.

11.5.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Samkvæmt lögnum er sveitarstjórn heimilt í brunavarnaáætlun, sbr. lög um brunavarnir, að afmarka svæði þar sem óheimilt er að brenna sinu vegna þeirrar hættu sem af því getur stafað fyrir umhverfið, heilsu fólks, nálæg mannvirkni eða starfsemi á svæðinu. Óheimilt er að veita leyfi til sinubrennu á svæðum sem þannig hafa verið afmörkuð í brunavarnaáætlun. Að öðru leyti eru sinubrennar ekki á valdsviði sveitarstjórnna.

11.5.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.6 Reglugerð nr. 787/1999 um loftgæði

11.6.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að koma í veg fyrir eða draga úr skaðlegum áhrifum loftmengunar á heilsu manna og umhverfið, meta loftgæði á samræmdan hátt, afla upplýsinga um loftgæði og viðhalda þeim þar sem þau eru mikil eða bæta þau ella. Jafnframt er það markmið að draga úr mengun lofts. Reglugerðin gildir um loftgæði og varnir gegn loftmengun – hér á landi og í mengunarlögsögunni. Um loftgæði á vinnustöðum gilda ákvæði laga nr. 46/1980, um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.

Samkvæmt 18. grein reglugerðarinnar skal leitast við að varðveita eftir föngum loftgæði sem samrýmast sjálfbærri þróun.

Samkvæmt viðauka við reglugerðina skal m.a. tekið tillit til brennisteinsdíoxíðs, köfnunarefnisdíoxíðs og fíngerðs ryks, t.d. sóts (að meðtoldu pm 10), við mat og stjórn á loftgæðum. Umhverfisstofnun sér um framkvæmd reglugerðarinnar.

11.6.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

11.6.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.7 Reglugerð nr. 1000/2005 um kortlagningu hávaða og aðgerðaáætlanir

11.7.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að kortleggja og meta hávaða og leggja grunn að aðgerðum til að draga úr ónæði og truflunum af völdum hávaða. Reglugerðin tekur til hávaða sem fólk verður fyrir á byggðum svæðum, á útvistarsvæðum, og kyrrlátum svæðum í þéttbýli og dreifbýli, við skóla, sjúkrastofnanir og aðrar byggingar þar sem fólk er viðkvæmt fyrir hávaða. Hávaði er í reglugerðinni skilgreindur sem óæskileg eða skaðleg hljóð sem stafa frá athöfnum fólks, svo sem frá flutningum, umferð ökutækja og flugvél og hvers kyns atvinnustarfsemi.

Samkvæmt 4. grein reglugerðarinnar skal kortleggja hávaða á þéttbýlissvæðum, við stóra vegin og stóra flugvelli við þær aðstæður sem tilgreindar eru í viðauka VI við reglugerðina og meta hve margir verða fyrir áhrifum af völdum hans. Veghaldari og rekstraraðili flugvallar skulu gera hávaðakort sem sýni stöðu ársins á undan fyrir stóra vegin og stóra flugvelli. Sveitarstjórn skal útbúa hávaðakort sem sýni stöðu ársins á undan fyrir þéttbýlissvæði. Á þéttbýlissvæðum skal vera samvinna milli þeirra aðila sem ábyrgð bera á kortlagningu hávaða á svæðinu og skal niðurstaðan sýnd sem heildstætt hávaðakort sem sveitarstjórn gefur út. Meta skal á a.m.k. fimm ára fresti hvort nauðsynlegt sé að endurskoða hávaðakort. Komi í ljós við hávaðakortlagningu að hávaði er yfir umhverfismörkum skal vinna áætlun um aðgerðir með það að markmiði að draga úr áhrifum hávaða. Sveitarstjórn, ber ábyrgð á að aðgerðaáætlun sé gerð. Hávaðakort, aðgerðaáætlanir, afmörkun kyrrlátra svæða og aðrar upplýsingar um hávaða skulu vera aðgengilegar almenningi.

11.7.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Ekki hefur verið kannað hvort ákvæði reglugerðarinnar eigi við einhvers staðar á Vestfjörðum.

11.7.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.8 Reglugerð nr. 724/2008 um hávaða

11.8.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að draga úr og koma í veg fyrir hávaða. Reglugerðin gildir um viðmiðunargildi fyrir hávaða og hávaðavarnir hér á landi og í mengunarlögsögunni og á við um atvinnurekstur, samgöngur og athafnir einstaklinga eins og við getur átt. Um hávaða sem berst með byggingum og byggingarhlutum gildir byggingarreglugerð. Um hávaða á vinnustöðum gilda lög um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. Heilbrigðisnefnd hefur eftirlit með framkvæmd reglugerðarinnar undir yfirumsjón Umhverfisstofnunar.

Séu hávaðavarnir ekki nægilegar gerir heilbrigðisnefnd tillögur til sveitarstjórnar samkvæmt 7. grein reglugerðarinnar t.d. um takmörkun umferðar og/eða starfsemi á ákveðnum tínum og svæðum, til að halda hávaða innan viðmiðunarmarka.

11.8.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

11.8.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

11. Lög sem varða verndun loftgæða og stjórnun hávaða

11.9 Byggingarreglugerð nr. 112/2012

11.9.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar eru:

- a. Að vernda líf og heilsu manna, eignir og umhverfi með því að tryggja faglegan undirbúning mannvirkjagerðar og virkt eftirlit með því að kröfum um öryggi mannvirkja og heilnæmi sé fullnægt.
- b. Að stuðla að endingu og hagkvæmni mannvirkja, m.a. með því að tryggja að þau séu hönnuð þannig og byggð að þau henti íslenskum aðstæðum.
- c. Að stuðla að vernd umhverfis með því að hafa sjálfbæra þróun að leiðarlíði við hönnun og gerð mannvirkja.
- d. Að stuðla að tæknilegum framförum og nýjungum í byggingariðnaði.
- e. Að tryggja aðgengi fyrir alla.
- f. Að stuðla að góðri orkunýtingu við rekstur bygginga.

Reglugerðin er sett samkvæmt 1. mgr. 60. gr. laga nr. 160/2010 um mannvirki og 4. mgr. 24. gr. laga nr. 75/2000 um brunavarnir.

Í 10. kafla reglugerðarinnar er fjallað sérstaklega um loftgæði innan mannvirkja og í 11. kafla eru ákvæði um varnir gegn hávaða.

11.9.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl

10.9.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

12. Lög um mat á umhverfisáhrifum

12.1 Lög nr 106 2000

12.1.1 Lýsing

Markmið laga þessara er að:

- a. Tryggja að ádur en leyfi er veitt fyrir framkvæmd, sem kann vegna staðsetningar, starfsemi sem henni fylgir, eðlis eða umfangs að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, hafi farið fram mat á umhverfisáhrifum viðkomandi framkvæmdar,
- b. Draga eins og kostur er úr neikvæðum umhverfisáhrifum framkvæmdar,
- c. Stuðla að samvinnu þeirra aðila sem hafa hagsmuna að gæta eða láta sig málið varða vegna framkvæmda sem falla undir ákvæði laga þessara,
- d. Kynna fyrir almenningi umhverfisáhrif framkvæmda sem falla undir ákvæði laga þessara og mótvægisáðgerðir vegna þeirra og gefa almenningi kost á að koma að athugasemdum og upplýsingum ádur en álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar liggur fyrir.

12.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

Þessi lög eiga við öll sveitarfélög á Vestfjörðum þar sem þau hafa rétt til að setja í mat á umhverfisáhrifum ýmsar framkvæmdir sem ekki er skylda að setja í mat.

12.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

Tengslin liggja helst í því að tryggja fagleg vinnubrögð og fylgja ströngum fyrirmælum vegna umhverfisvottunar Vestfjarða. Nýlegar breytingar á þessum lögum varða til að mynda

Þátttökurétt almennings: Réttur almennings til upplýsinga og réttur til að koma að athugasemdum og gögnum við málsmeðferð samkvæmt lögum er skilgreindur.

Jafnframt að athöfn eða athafnaleysi stjórnvalda sem brýtur gegn þátttökurétti almennings á grundvelli laganna sætir kæru til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála

13. Stjórnun fráveitumála og ofanvatns

- 13.1** Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir
- 13.2** Lög nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda
- 13.3** Reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns
- 13.4** Reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp
- 13.5** Reglugerð nr. 804/1999 um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri
- 13.6** Reglugerð nr. 536/2001 um neysluvatn

13. Lög sem varða stjórnun fráveitumála og ofanvatns

13.1 Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir

13.1.1 Lýsing

Lögin um hollustuhætti og mengunarvarnir voru samþykkt af Alþingi 12. mars 1998 og tóku gildi 24. mars sama ár. Markmið laganna er að búa landsmönnum heilnæm lífsskilyrði og vernda þau gildi sem felast í heilnæmu og ómenguðu umhverfi. Lögin taka til hvers konar starfsemi og framkvæmda hér á landi, í lofhelgi, efnahagslögsögu og farkostum sem ferðast undir íslenskum fána, sem hafa eða geta haft áhrif á þá þætti sem tilgreindir eru í 1. gr. laganna, að svo miklu leyti sem önnur lög taka ekki til þeirra.

Til þess að stuðla að framkvæmd mengunarvarnaeftirlits setur ráðherra samkvæmt 5. grein laganna í reglugerð almenn ákvæði m.a. um fráveitur og skólp þar sem m.a. skulu koma fram reglur um hreinsun skólps og viðmiðunarmörk í fráveitum og viðtaka – og um varnir gegn vatnsmengun þar sem m.a. skulu koma fram viðmiðunarmörk fyrir mengandi efni og/eða gæðamarkmið fyrir grunnvatn og yfirborðsvatn.

11.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sjá umfjöllun um reglugerðir

11.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Sjá umfjöllun um reglugerðir

13. Lög sem varða stjórnun fráveitumála og ofanvatns

13.2 Lög nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda

13.2.1 Lýsing

Lögin um varnir gegn mengun hafs og stranda voru samþykkt af Alþingi 7. maí 2004 og tóku gildi 1. október sama ár. Markmið laganna er að vernda hafið og strendur landsins gegn mengun og athöfnum sem stofnað geta heilbrigði manna í hættu, skaðað lifandi auðlindir hafsins og raskað lífríki þess, spillt umhverfinu eða hindrað lögmaða nýtingu hafs og stranda. Einnig er það markmið laganna að eftir mengunaróhapp verði umhverfið fært til fyrra horfs. Lögin taka til hvers konar starfsemi sem tengist atvinnurekstri, framkvæmdum, skipum og loftförum, hér á landi, í lofthelgi og í mengunarlögsögu Íslands, að svo miklu leyti sem önnur lög gilda ekki þar um.

Samkvæmt 11. grein laganna skal hafnarstjórn koma upp eða tryggja rekstur viðunandi aðstöðu í höfnum fyrir móttöku á úrgangi frá skipum og skal taka mið af leiðbeiningum Alþjóðasiglingamálastofnunarinnar. Í höfnum skal hafnarstjórn einnig koma upp móttöku fyrir skólp. Umhverfisstofnun getur veitt undanþágu frá móttöku skólps þar sem hafnir eru litlar og þjónusta er fyrir hendi í nærliggjandi höfn.

Í IV. kafla laganna er fjallað um bráðamengun og viðbragðsáetlanir í því sambandi. Reglugerð nr. 35/1994 um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi er byggð á lögnum, en hún er nú í endurskoðun.

13.2.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Vestfjarðastofa fylgist með þróun reglna um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi, m.a. með hliðsjón af starfsleyfiskrökum fyrir olítutanka á hafnarsvæðum.

13.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

13. Lög sem varða stjórnun fráveitumála og ofanvatns

13.3 Reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns

13.3.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að koma í veg fyrir og draga úr mengun vatns og umhverfis þess af mannavöldum. Einnig er það markmið að takmarka afleiðingar mengunar sem þegar hefur orðið á vatni og að flokkun vatns lúti tilteknun reglum. Loks er það markmið að stuðla að almennri verndun vatns. Reglugerðin gildir um varnir gegn mengun vatns, flokkun vatns, gæðamarkmið og umhverfismörk fyrir vatn. Einnig gildir hún um losunarmörk vegna losunar ymissa hættulegra og óæskilegra efna og efnasambanda í vatn. Reglugerðin tekur til hvers konar atvinnurekstrar hér á landi og í mengunarlögsögunni. Heilbrigðisnefndum, undir yfirumsjón Umhverfisstofnunar, ber að sjá um að ákvæðum reglugerðarinnar sé framfylgt.

Samkvæmt 8. grein reglugerðarinnar skulu heilbrigðisnefndir flokka vatn með hliðsjón af fylgiskjali með reglugerðinni. Þá skulu heilbrigðisnefndir skilgreina langtíma markmið fyrir vatn Tilgangurinn með þessu er að viðhalda náttúrulegu ástandi vatns og vernda það gegn mengun frá mannlegri starfsemi. Flokkun vatns gildir um yfirborðsvatn og grunnvatn hvarvetna á landinu. Á skipulagsupprætti svæðis- og aðalskipulags skulu koma fram langtíma markmið, og við deiliskipulagsgerð skal gera skýringaruppdrátt sem sýnir ástand vatns.

Sveitarstjórnir og heilbrigðisnefndir skulu grípa til aðgerða sem miða að því að viðhalda náttúrulegu ástandi vatns. Jafnframt skal grípa til úrbóta ef ástand vatns hrakar eða ef það er lakara en ástandsflökkun, gerir ráð fyrir.

Samkvæmt 15. grein reglugerðarinnar skipuleggur Umhverfisstofnun, hefur umsjón með og sér um að framkvæmd sé vöktun og úttektarrannsóknir á vatnsmengun, þar með töldum grunnvatnsrannsóknir.

13.3.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sveitarfélögin á Vestfjörðum hafa það leiðarljósi að allt yfirborðsvatn á Vestfjörðum sé ómengad.

13.3.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

13. Lög sem varða stjórnun fráveitumála og ofanvatns

13.4 Reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp

13.4.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að vernda almenning og umhverfi þess, gegn mengun af völdum skólps. Einnig er það markmið að koma á samræmdri og kerfisbundinni söfnun, meðhöndlun og hreinsun skólps frá íbúðarbyggð, svo og hreinsun skólps frá tilteknun atvinnurekstri. Reglugerðin gildir um söfnun, hreinsun og losun skólps frá þéttbýli og tiltekinni atvinnustarfsemi og um atvinnurekstur hér á landi og í mengunarlögsögunni. Reglugerðin gildir ekki um losun skólps frá skipum.

Samkvæmt 20. grein reglugerðarinnar skal eins þreps hreinsun skólps, eða sambærilegri hreinsun, komið á fyrir 31. des. 2005 þar sem viðtaki er síður viðkvæmur.

13.4.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sveitarfélögin á Vestfjörðum hafa það að leiðarljósi að ástand fráveitumála á Vestfjörðum sé í samræmi við íslensk lög og reglugerðir, sem taka mið af kröfum Evrópusambandsins.
- Sveitarfélögin á Vestfjörðum hafa sett sér það markmið að ástand fráveitumála á Vestfjörðum verði í samræmi við íslenskar reglugerðir í árslok 2020.

13.4.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Áætlun um framkvæmdir til að uppfylla íslenska reglugerð um fráveitur og skólp
- Heildstætt átak í fráveitumálum til að uppfylla íslenska reglugerð um fráveitur og skólp

13. Lög sem varða stjórnun fráveitumála og ofanvatns

13.5 Reglugerð nr. 804/1999 um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri

13.5.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að draga úr og takmarka mengun vatns af völdum köfnunarefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri, svo og að stuðla að almennri vatnsvernd.

13.5.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Vestfjarðastofa fylgist árlega með eftirliti Heilbrigðiseftirlits Vestfjarða er varðar gæði neysluvatns, enda eru vatnsgæði einn af sjálfbærnvísum EarthCheck.

13.5.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

13. Lög sem varða stjórnun fráveitumála og ofanvatns

13.6 Reglugerð nr. 536/2001 um neysluvatn

13.6.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að vernda heilsu manna með því að tryggja að neysluvatn sé heilnæmt og hreint. Reglugerðin gildir um neysluvatn þ.m.t. átappað vatn sem sérreglur gilda ekki um. Ákvæði reglugerðarinnar gilda hins vegar hvorki um vatn úr náttúrulegum ölkeldum með köldu, kolsýru- og steinefnaríku vatni né um hitaveituvatn.

Samkvæmt 6. grein reglugerðarinnar skulu vatnsveitur og aðrir sem dreifa neysluvatni sjá til þess að neysluvatn uppfylli kröfur í viðauka I við reglugerðina. Neysluvatn skal vera laust við örverur, sníkjudýr og efni í því magni sem getur haft áhrif á heilsu manna.

Samkvæmt 12. grein reglugerðarinnar skal eftirlit haft með ástandi neysluvatns, þ.m.t. vatnsbólum og brunnsvæði þeirra, vatnsveitum, hreinsi- og dælustöðvum, dreifikerfum og öðru sem áhrif kann að hafa á neysluvatn. Heilbrigðisnefndir fara með þetta eftirlit undir yfirumsjón Umhverfisstofnunar.

13.6.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Vestfjarðastofa fylgist árlega með eftirliti Heilbrigðiseftirlits Vestfjarða er varðar gæði neysluvatns, enda eru vatnsgæði einn af sjálfbærnvísum EarthCheck.

13.6.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Sjálfbærnvísir um vatnsgæði

13. Lög sem varða stjórnun fráveitumála og ofanvatns

13.7 Breytingar á lögum um skipulag strandsvæða

13.7.1 Lýsing

Taka skal tillit til skólps og fráveitumála við skipulag strandsvæða

13.7.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Í svæðisskipulagi er æskilegt að fylgja eftir skipulagi fráveitumála, einkum þar sem hætta er á hagsmunaárekstrum

13.7.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Sjálfbærnivísir um vatnsgæði.

14. Lágmörkun úrgangs, endurnotkun og endurvinnsla

- 14.1 Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir
- 14.2 Lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs
- 14.3 Reglugerð nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs
- 14.4 Reglugerð nr. 738/2003 um urðun úrgangs

14. Lög sem varða lágmörkun úrgangs, endurnotkun og endurvinnslu

14.1 Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir

14.1.1 Lýsing

Lögin um hollustuhætti og mengunarvarnir voru samþykkt af Alþingi 12. mars 1998 og tóku gildi 24. mars sama ár. Markmið laganna er að búa landsmönnum heilnæm lífsskilyrði og vernda þau gildi sem felast í heilnæmu og ómenguðu umhverfi. Lögin taka til hvers konar starfsemi og framkvæmda hér á landi, í lofhelgi, efnahagslögsögu og farkostum sem ferðast undir íslenskum fána, sem hafa eða geta haft áhrif á þá þætti sem tilgreindir eru í 1. gr. laganna, að svo miklu leyti sem önnur lög taka ekki til þeirra.

14.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða tekur reglulega sýni í hverju sveitarfélagi fyrir sig og kannar þannig hugsanlega mengun og aðrar hættur er kunna að skapast og eru hættuleg heilsu manna og dýra. Aðkoma sveitarfélagana er sú að á Fjórðungsþingi Vestfirðinga skipa sveitarfélögin í heilbrigðisnefnd fyrir svæðið en málið er ekki á ábyrgðarsviði vestfírsakra sveitarfélaga að öðru leiti.
- Allur atvinnurekstur sem haft getur í för með sér mengun skal hafa gilt starfsleyfi í samræmi við ákvæði laganna. Óheimilt er að hefja starfsleyfisskyldan atvinnurekstur hafi starfsleyfi ekki verið gefið út af sveitarfélagi.

14.1.3 Tengd verkefni, vörur eða ferlar

- Engin bein tengsl

14. Lög sem varða lágmörkun úrgangs, endurnotkun og endurvinnslu

14.2 Lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs

14.2.1 Lýsing

Lögin um meðhöndlun úrgangs voru samþykkt af Alþingi 20. mars 2003 og tóku gildi 7. apríl sama ár. Markmið laganna er að stuðla að því að meðhöndlun úrgangs valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið og mengi ekki vatn, jarðveg né andrúmsloft, svo og að draga úr hættu sem förgun úrgangs getur haft á heilsu manna og dýra. Jafnframt er það markmið laganna að dregið verði skipulega úr myndun úrgangsefna eftir því sem unnt er. Þeim úrgangi sem myndast verði komið í endurnotkun og endurnýtingu og nauðsynlegri förgun úrgangs háttarð þannig að hann nái jafnvægi við umhverfi sitt á sem skemmstum tíma.

Ákvæði laganna um starfsleyfi taka til móttökustöðva fyrir úrgang. Um starfsleyfi fyrir aðra starfsemi þar sem úrgangur er meðhöndlaður og eftirlit með þeim gilda lög um hollustuhætti og mengunarvarnir. Um meðhöndlun úrgangs á sjó gilda lög um varnir gegn mengun sjávar.

Samkvæmt 6. grein laganna skal sveitarstjórn, ein eða fleiri í sameiningu, semja og staðfesta svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs sem gildir fyrir viðkomandi svæði til tólf ára í senn og skal sú áætlun fylgja stefnu um meðhöndlun úrgangs og stefnu um úrgangsforvarnir. Í áætluninni skulu m.a. koma fram upplýsingar um stöðu úrgangsmála á svæðinu, aðgerðir til að bæta endurnotkun, endurvinnslu og förgun og hvernig sveitarstjórn hyggst ná markmiðum stefnu um meðhöndlun úrgangs og stefnu um úrgangsforvarnir.

Samkvæmt 8. grein skal sveitarstjórn ákveða fyrirkomulag söfnunar á heimilis- og rekstrarúrgangi í sveitarféluginu. Sveitarstjórn ber ábyrgð á flutningi heimilisúrgangs og skal sjá um að starfræktar séu móttöku- og söfnunarstöðvar fyrir úrgang sem fellur til í sveitarféluginu, eftir atvikum í samstarfi við aðrar sveitarstjórnir

Samkvæmt 9. grein skal allur úrgangur færður til viðeigandi meðhöndlunar, annaðhvort beint til endurvinnslu eða í söfnunar- eða móttökustöð, og þaðan til endurvinnslur eða förgunarar, eftir því sem nánar er kveðið á um í reglugerð eða samþykktum sveitarfélaga. Óheimilt er að losa úrgang annars staðar en á móttökustöð eða í sorpílat, þ.m.t. grenndargáma. Opin brennsla úrgangs er óheimil.

Umhverfisráðherra setur reglugerðir um framkvæmd laganna.

14.2.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sjá umfjöllun um reglugerðir

14.2.3 Tengd verkefni, vörur eða ferlar

- Svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs skal vera tilbúin í sveitarfélögnum fyrir árið 2018.

14. Lög sem varða lágmörkun úrgangs, endurnotkun og endurvinnslu

14.3 Reglugerð nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs

14.3.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að stuðla að því að meðhöndlun úrgangs valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið, einkum mengun vatns, jarðvegs og andrúmslofts. Jafnframt er það markmið reglugerðarinnar að dregið verði með skipulögðum hætti úr myndun úrgangs eins og unnt er. Þeim úrgangi sem myndast verði komið í endurnotkun og endurvinnslu og að sú förgun úrgangs sem nauðsynleg er verði með skipulögðum hætti þannig að hann nái jafnvægi við umhverfi sitt á sem skemmstum tíma. Um förgun úrgangs fer samkvæmt reglugerðum um urðun úrgangs og brennslu úrgangs.

Samkvæmt 13. grein reglugerðarinnar skal eftirfarandi forgangsröðun lögð til grundvallar við meðhöndlun úrgangs og setningu reglna um stjórnun og stefnu í úgangsmálum:

1. Úrgangsforvarnir,
2. Undirbúningur fyrir endurnotkun,
3. Endurvinnsla,
4. Önnur endurvinnsla, t.d. orkuvinnsla, og
5. Förgun.

14.3.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Leiðarljós sveitarfélaganna á Vestfjörðum er að úrgangsmyndun á Vestfjörðum verði með því minnsta sem gerist, að efni séu endurnýtt og endurunni eftir fremsta megni og að eingöngu séu keyptar umhverfismerkar vörur úr þeim vöruflokkum þar sem það er mögulegt.

14.3.3 Tengd verkefni, vörur eða ferlar

- Kortlagning á uppruna, magni og afdrifum úrgangs

14. Lög sem varða lágmörkun úrgangs, endurnotkun og endurvinnslu

14.4 Reglugerð nr. 738/2003 um urðun úrgangs

14.4.1 Lýsing

Markmið reglugerðarinnar er að stuðla að því að urðun úrgangs valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið. Í því felst að urðun úrgangs mengi ekki vatn, jarðveg né andrúmsloft, að dregið verði úr þeirri hættu sem urðun úrgangs getur haft á heilsu manna og dýra, að dregið verði úr urðun úrgangs og að urðun verði háttáð þannig að úrgangur nái jafnvægi við umhverfi sitt á sem skemmstum tíma.

Samkvæmt 11. grein reglugerðarinnar skal rekstraraðili urðunarstaðar halda skrá yfir allan urðaðan úrgang. Skrá skal magn og eiginleika úrgangs, uppruna, dagsetningu móttöku og framleiðanda úrgangs eða söfnunarfyrtæki ef um er að ræða heimilisúrgang.

Urðunarstaðir þurfa starfsleyfi frá Umhverfisstofnun.

14.4.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Mikill meirihluti úrgangs frá Vestfjörðum er urðaður á urðunarstað Sorpurðunar Vesturlands hf. að Fíflholtum á Mýrum
- Magn úrgangs til urðunar er einn af sjálfbærnivísum EarthCheck
- Sveitarfélögin á Vestfjörðum hafa sett sér það markmið að magn úrgangs sem fer til urðunar frá Vestfjörðum verði að hámarki 700 kg á mannár árið 2018

14.4.3 Tengd verkefni, vörur eða ferlar

- Kortlagning á uppruna, magni og afdrifum úrgangs

14. Lög sem varða lágmörkun úrgangs, endurnotkun og endurvinnslu

14.5 Breyting á reglugerð nr. 737/2003 um urðun úrgangs

14.5.1 Lýsing

Markmið breytingar á reglugerðinni er að stuðla að því að efni sem hugsanlega getur stafað af smithætta urðun úrgangs valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfið. Í því felst að urðun úrgangs mengi ekki vatn, jarðveg né andrúmsloft, að dregið verði úr þeirri hættu sem urðun úrgangs getur haft á heilsu manna og dýra, að dregið verði úr urðun úrgangs og að urðun verði háttarð þannig að úrgangur nái jafnvægi við umhverfi sitt á sem skemmstum tíma.

Tryggja skal að allur sérstakur úrgangur sem fellur til vegna heilbrigðisþjónustu eða vegna húðrofa sé meðhöndlaður á viðunandi hátt og að hann blandist ekki við heimilisúrgang og annan úrgang. Til að koma í veg fyrir smit, eitranir, ofnæmi, óþol, eld, íkveikju- og sprengihættu, jónandi geislun og mengun umhverfis skal gæta ítrrustu varkární og nákvæmni við meðhöndlun á sérstökum úrgangi frá heilbrigðisþjónustu og stofum sem stunda húðrof.

14.5.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

Á Vestfjörðum eru starfræktar heilsugæslustöðvar og sjúkrahús. Þar gæti einnig verið húðflúrstofa eða aðrir sem stunda húðrof (t.d. piercing) og gæta þarf að því að úrgangur frá þeim hljóti viðunandi úrgangsmeðferð.

14.4.3 Tengd verkefni, vörur eða ferlar

- Heilbrigðisstofnanir og húðrofsstofur þekki reglurnar og blandi ekki við heimilissorp eða annan almennan úrgang svo að starfsmenn sem sjá um sorpmál séu ekki í hættu.

15. Geymsla og notkun efna sem eru skaðleg umhverfinu

15.1.1 Efnalög nr. 61/2013

15. Lög sem varða geymslu og notkun efna sem eru skaðleg umhverfinu

15.1 Efnalög nr. 61/2013

15.1.1 Lýsing

Efnalög voru samþykkt á Alþingi 8. apríl 2013 og tóku gildi að fullu 1. janúar 2014. Markmið laganna er annars vegar að tryggja að meðferð á eftum, efnablöndum og hlutum sem innihalda efni valdi hvorki tjóni á heilsu manna og dýra né á umhverfi og hins vegar að efna skuldbindingar Íslands um að tryggja frjálst flæði á vörum á innri markaði Evrópska efnahagssvæðisins að því er varðar efni, efnablöndur og hluti sem innihalda efni. Þá er það markmið laganna að koma í veg fyrir ólöglega markaðssetningu.

Samkvæmt 6. grein laganna er hlutverk heilbrigðisnefnda sveitarfélaga m.a. að upplýsa almenning um hættu tengda notkun á eftum og efnablöndum þegar þörf er á til verndar heilsu eða umhverfi og hafa eftirlit með meðferð og merkingum efna og efnablandna í starfsleyfisskyldri starfsemi sem heyrir undir þau starfsleyfi sem nefndin gefur út á grundvelli laga um hollustuhætti og mengunarvarnir. Þá getur Umhverfisstofnun, skv. 48. grein laganna falið heilbrigðisnefndum sveitarfélaga einstaka þætti eftirlits samkvæmt lögunum.

15.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Taka ber tillit til laganna í stefnumótun sem varðar notkun og geymslu efna.

15.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Úttekt á geymslu olíu og annarra umhverfisskaðlegra efna
- Kynning á vistvænum vörnum gegn meindýrum og illgresi

16. Verndun menningarminja

- 16.1 Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar
- 16.2 Skipulagslög nr. 123/2010
- 16.3 Lög nr. 80/2012 um menningarminjar
- 16.4 Lög nr. 87/2015 um verndarsvæði í byggð
- 16.5 Breyting á lögum nr. 80/2012 um skil á erlendum menningarminjum.

16. Lög sem varða verndun menningarminja

16.1 Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar

16.1.1 Lýsing

Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar voru samþykkt af Alþingi 8. mars 1995 og tóku gildi 9. mars sama ár. Tilgangur laganna er að stuðla að verndun Breiðafjarðar, einkum landslags, jarðmyndana, lífríkis og menningarminja. Ákvæði laganna taka til allra eyja, hólma og skerja á Breiðafirði ásamt fjörum í innri hluta fjarðarins sem markast af línu dreginni frá Ytranesi á Barðaströnd við fjörðinn norðanverðan í Hagadrápssker um Oddbjarnarsker, Stagley og Höskuldsey í Vallabjarg að sunnanverðu. Umhverfisráðherra fer með stjórn mála er varða vernd Breiðafjarðar samkvæmt lögunum, en þó gilda ákvæði laga um menningarminjar um vernd menningarsögulegra minja. Breiðafjarðarnefnd er umhverfisráðherra til ráðgjafar um allt það er lýtur að framkvæmd laganna.

16.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Sveitarstjórnir á Vestfjörðum taka mið af þeim tilgangi laganna að stuðla að verndun Breiðafjarðar.

16.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

16. Lög sem varða verndun menningarminja

16.2 Skipulagslög nr. 103/2010

16.2.1 Lýsing

Skipulagslög nr. 123/2010 voru samþykkt af Alþingi 22. september 2010 og tóku gildi 1. janúar 2011. Markmið laganna er:

- að þróun byggðar og landnotkunar á landinu öllu verði í samræmi við skipulagsáætlanir þar sem efnahagslegar, félagslegar og menningarlegar þarfir landsmanna, heilbrigði þeirra og öryggi er haft að leiðarljósi,
- að stuðla að skynsamlegri og hagkvæmri nýtingu lands og landgæða, tryggja vernd landslags, náttúru og menningarverðmæta og koma í veg fyrir umhverfisspjöll og ofnýtingu, með sjálfbæra þróun að leiðarljósi,
- að tryggja réttaröryggi í meðferð skipulagsmála þannig að réttur einstaklinga og lögaðila verði ekki fyrir bord borinn þótt hagur heildarinnar sé hafður að leiðarljósi,
- að tryggja að samráð sé haft við almenning við gerð skipulagsáætlana þannig að honum sé gefið tækifæri til að hafa áhrif á ákvörðun stjórvalda við gerð slíkra áætlana,
- að tryggja faglegan undirbúning mannvirkjagerðar við gerð skipulagsáætlana varðandi útlit bygginga og form og aðgengi fyrir alla.

Í 12. grein laganna kemur fram, að ef talin er þörf á að vernda sérkenni eldri byggðar eða annarra menningarsögulegra minja, náttúruminjar, náttúrufar eða gróður vegna sögulegs, náttúrulegs eða menningarlegs gildis við gerð skipulagsáætlunar, án þess að um friðun sé að ræða samkvæmt öðrum lögum, skuli setja í viðkomandi skipulagsáætlun ákvæði um hverfisvernd. Jafnframt skuli setja í viðkomandi skipulagsáætlun ákvæði um verndarsvæði í byggð samkvæmt lögum um verndarsvæði í byggð.

Samkvæmt 37. grein laganna skal lagt mat á varðveislugildi svipmóts byggðar og einstakra bygginga sem fyrir eru, með gerð húsakönnunar þegar unnið er deiliskipulag í þegar byggðu hverfi.

16.2.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Fjórðungssambandið eða öll sveitarfélög á Vestfjörðum gæti tekið upp sjálfbærnivísi sem tengist menningarminjum innan EarthCheck áætlunarinnar.

16.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Aukin skráning menningarminja á Vestfjörðum

16. Lög sem varða verndun menningarminja

16.3 Lög nr. 80/2012 um menningarminjar

16.3.1 Lýsing

Lögin um menningarminjar voru samþykkt á Alþingi 29. júní 2012 og tóku gildi 1. janúar 2013. Tilgangur laganna er að stuðla að verndun menningarminja og tryggja að íslenskum menningararfí verði skilað óspilltum til komandi kynslóða. Menningarminjar, samkvæmt lögnum, teljast ummerki um sögu þjóðarinnar, svo sem fornminjar, menningar- og búsetulandslag, kirkjugripir og minningarmörk, hús og önnur mannvirkni, skip og bátar, samgöngutæki, listmunir og nytjahlutir, svo og myndir og aðrar heimildir um menningarsögu þjóðarinnar. Lögin ná einnig til staða sem tengjast menningarsögu. Lögin eiga að tryggja eftir fögum varðveislu menningarminja í eigin umhverfi, auðvelda aðgang og kynni þjóðarinnar af menningarminjum og greiða fyrir rannsóknnum á þeim.

Samkvæmt 29. grein laganna eru öll hús og mannvirkni sem eru 100 ára eða eldri friðuð. Óheimilt er að raska friðuðum húsum og mannvirkjum, spilla þeim eða breyta, rífa þau eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands.

Samkvæmt 42. grein laganna veitir Fornminjasjóður styrki til rannsókna á fornminjum, þar á meðal til fornleifaskráningar, miðlunar upplýsinga um þær og til varðveislu og viðhalds á fornminjum. Sjóðnum er einnig heimilt að veita styrki til viðhalds annarra menningarminja sem hafa menningarsögulegt, vísindalegt eða listrænt gildi, t.d. minja sem njóta ekki friðunar á grundvelli aldurs en teljast hafa varðveislugildi, svo sem skipa, báta og annarra samgöngutækja.

Samkvæmt 43. grein laganna veitir Húsafríðunarsjóður styrki til viðhalds og endurbóta á friðlýstum og friðuðum húsum og mannvirkjum. Sjóðnum er einnig heimilt að veita styrki til viðhalds annarra mannvirkja sem hafa menningarsögulegt, vísindalegt eða listrænt gildi. Sjóðnum ber að stuðla að byggingarsögulegum rannsóknnum, þar með talið skráningu húsa og mannvirkja, og miðlun upplýsinga um þær..

16.3.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Engin bein tengsl þar sem þetta fellur undir Húsafríðunarnefnd og Þjóðminjasafnið.

16.3.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl

16. Lög sem varða verndun menningarminja

16.4 Lög nr. 87/2015 um verndarsvæði í byggð

16.4.1 Lýsing

Lög um verndarsvæði í byggð voru samþykkt á Alþingi 13. júlí 2015 og tóku gildi 24. júlí sama ár. Markmið laganna er að stuðla að vernd og varðveislu byggðar sem hefur sögulegt gildi. Með „verndarsvæði í byggð“ er í skilningi laganna átt við afmarkaða byggð með varðveislugildi sem nýtur verndar samkvæmt ákvörðun ráðherra á grundvelli laganna.

Samkvæmt 4. grein laganna skal sveitarstjórn að loknum sveitarstjórnarkosningum meta hvort innan staðarmarka sveitarfélagsins sé byggð sem hafi slíkt gildi hvað varðveislu svipmóts og menningarsögu varðar, ásamt listrænu gildi, að ástæða sé til að útbúa tillögu til ráðherra um að hún verði gerð að verndarsvæði í byggð. Þá skal sveitarstjórn að loknum sveitarstjórnarkosningum, endurmeta þau verndarsvæði sem fyrir eru í sveitarfélagini með tilliti til þess hvort auka eigi við þau eða breyta mörkum þeirra að öðru leyti. Sinni sveitarstjórn ekki þessum skyldum um mat á gildi byggðar getur ráðherra falið Minjastofnun Íslands að meta gildi byggðar innan staðarmarka sveitarfélagsins og hvort ástæða sé til að útbúa tillögu til ráðherra um að hún verði gerð að verndarsvæði í byggð.

Samkvæmt 6. grein laganna skal sveitarstjórn tryggja að allar framkvæmdir innan verndarsvæðis í byggð samrýmist svipmóti og hinni vernduðu menningarsögu á viðkomandi verndarsvæði.

Samkvæmt 7. grein laganna er sveitarfélögum heimilt að setja sér samþykkt um frekari vernd svipmóts byggðar en mælt er fyrir um í ákvörðun ráðherra. Slík samþykkt getur lotið að formgerð húsa, afstöðu þeirra innbyrðis og rýmismyndun, stærðarhlutföllum, byggingarstíl, lit, áferð og efnisvali ytra byrðis húsa auk sambands byggðar og náttúrulegs umhverfis innan verndarsvæða í byggð sem samþykktin tekur til. Getur slík samþykkt tekið til verndarsvæðis í heild eða að hluta.

16.4.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Lögin mynda grunn fyrir ákvarðanir um varðveislu svipmóts byggðar. Sótt var um slíka verndun fyrir byggðarheildina í Flatey. Þar með styrkir minjavernd uppgerð húsa eða byggðarinnar í heild.

16.4.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl.

16. Lög sem varða verndun menningarminja

16.4 Breyting á lögum nr. 80/2012 um menningarminjar

16.4.1 Lýsing

Breyting sem varð á lögnum 2018 var framfylgt breytingum á lögum samkvæmt EU tilskipun um að skilað skyldi menningarminjum sem hafa verið fluttar ólöglega frá yfirráðasvæði aðildarríkis. Tímabil eru áskilin í lögnum.

16.4.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Samkvæmt EarthCheck og fylgni sveitarfélaga við lög skal þetta ákvæði gilda.

16.4.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Engin bein tengsl.

17. Viðmið EarthCheck

17.1 Viðmið sem EarthCheck setja

17.1.1 Gerð sameiginlegrar stefnu sveitarfélaga

EarthCheck setja þá skilmála að sveitarfélögin sem vinna að því að fá vottun frá EarthCheck skuli hafa sameiginlega stefnu. Stefnan skal endurskoðuð árlega og samþykkt af sveitarfélögum

17.1.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Mikilvægt þar sem vottun fæst ekki nema atriði sé framkvæmt.

17.1.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Bein tengsl við verkefnið

17. Viðmið EarthCheck

17.2 Viðmið sem EarthCheck setja

17.2.1 Framkvæmdarráð og skilyrði sem EarthCheck setja varðandi það.

Starfrækt skal vera framkvæmdarráð og skal það samþykkja það verklag sem unnið er eftir.

17.2.2 Mikilvægi fyrir starfsemi sveitarfélaganna á Vestfjörðum

- Mikilvægt þar sem vottun fæst ekki nema atriði sé framkvæmt.

17.2.3 Tengsl við verkefni, vörur eða ferla

- Bein tengsl við verkefnið þar sem framkvæmdarráð samþykkir skipurit er varðar vinnslu verkefnis. Samþykkir Grænt teymi sem starfar með verkefnastjóra í verkefninu.

18. Tafla yfir lög, reglugerðir og stjórnválfsfyrirmæli

Titill	Verkefni, vara eða ferlar sem löginn varða
1. Lög nr. 70/2012 um loftslagsmál	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl Hér gætu sveitarfélög sett sér markmið.
2. Raforkulög nr. 65/2003	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
3. Lög nr. 48/2011 um verndar- og orkunýtingaráætlun	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
4. Vatnalaög nr. 15/1923	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
5. Lög nr. 32/2004 um vatnsveitir sveitarfélaga	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
6. Lög nr. 36/2011 um stjórn vatnamála	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
7. Reglugerð nr. 410/2005 um vatnsveitir sveitarfélaga	<ul style="list-style-type: none">Upsetning rennslismælaSkipulögð lekaleit
8. Lög nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
9. Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjardar	<ul style="list-style-type: none">Verndaráætlun fyrir Breiðafjörð 2007-2017
10. Skipulagslög nr. 123/2010	<ul style="list-style-type: none">Tengjast flestum verkefnum vestfírsbra sveitarfélaga
11. Mannvirkjalög nr. 160/2010	<ul style="list-style-type: none">Tengjast flestum verkefnum vestfírsbra sveitarfélaga
12. Náttúruverndarlög nr. 60/2013	<ul style="list-style-type: none">Tengsl við ýmis verkefni
13. Auglýsing nr. 96/1975 um friðland í Vatnsfirði	<ul style="list-style-type: none">Ekki tilgreint
14. Auglýsing nr. 103/1975 um náttúrvætti í Surtarbrandsgili	<ul style="list-style-type: none">Ekki tilgreint
15. Auglýsing nr. 395/1975 um friðland í Flatey og endurskoðun 2015	<ul style="list-style-type: none">Ekki tilgreint
16. Auglýsing nr. 425/1977 um friðlýsingu Hríseyjar í Reykhólahreppi	<ul style="list-style-type: none">Ekki tilgreint
17. Auglýsing nr. 332/1985 um friðland á Hornströndum	<ul style="list-style-type: none">Ekki tilgreint
18. Auglýsing nr. 348/1986 um friðlýsingu Dynjanda	<ul style="list-style-type: none">Ekki tilgreint
19. Lög nr. 73/2005 um skipan ferðamála	<ul style="list-style-type: none">Tengjast flestum verkefnum vestfírsbra sveitarfélaga
20. Lög nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
21. Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir	<ul style="list-style-type: none">Sjá umfjöllun um reglugerðir
22. Lög nr. 40/2015 um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
23. Reglugerð nr. 787/1999 um loftgæði	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
24. Reglugerð nr. 1000/2005 um kortlagningu hávaða og aðgerðaáætlánir	<ul style="list-style-type: none">Úttekt á hávaða og mengunarvörnum
25. Reglugerð nr. 724/2008 um hávaða	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
26. Byggingarreglugerð nr. 112/2012	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl
27. Lög nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda	<ul style="list-style-type: none">Engin bein tengsl

28. Reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns	<ul style="list-style-type: none"> Sveitarfélögin á Vestfjörðum hafa það leiðarljósí að yfirborðsvatn á Vestfjörðum sé ómengad.
29. Reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp	<ul style="list-style-type: none"> Áætlun um framkvæmdir til að uppfylla íslenska reglugerð um fráveitur og skólp Heildstætt átak í fráveitumálum til að uppfylla íslenska reglugerð um fráveitur og skólp
30. Reglugerð nr. 804/1999 um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri	<ul style="list-style-type: none"> Engin bein tengsl
31. Reglugerð nr. 536/2001 um neysluvatn	<ul style="list-style-type: none"> Sjálfbærnivísir um vatnsgæði
32. Lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs	<ul style="list-style-type: none"> Sjá umfjöllun um reglugerðir
33. Reglugerð nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs	<ul style="list-style-type: none"> Kortlagning á uppruna, magni og afdrifum úrgangs
34. Reglugerð nr. 738/2003 um urðun úrgangs	<ul style="list-style-type: none"> Kortlagning á uppruna, magni og afdrifum úrgangs
35. Efnalög nr. 61/2013	<ul style="list-style-type: none"> Úttekt á geymslu olíu og annarra umhverfisskaðlegra efna Kynning á vistvænum vörnum gegn meindýrum og illgresi
36. Lög nr. 80/2012 um menningarminjar	<ul style="list-style-type: none"> Aukin skráning menningarminja á Vestfjörðum
37. Lög nr. 87/2015 um verndarsvæði í byggð	<ul style="list-style-type: none"> Engin bein tengsl
38. Lög nr. 106 / 2003 um mat á umhverfisáhrifum	<ul style="list-style-type: none"> Sveitarfélög taka ákvörðun um það hvort ákvæðnar framkvæmdir sem ekki eru skyldugar til að fara í mat á umhverfum skuli hlýta þessum lögum. Markmiðið er að lágmarka áhrifin og gefa almenningu kost á samráði
39. Lög nr. 88/2018 um skipulag haf- og strandsvæða	<ul style="list-style-type: none"> Fulltrúar frá viðkomandi sveitarfélögum eru tilefndir í svæðisráð um þetta skipulag og þurfa að huga að ýmsum lögum um hollstuvernd, úrgansmál, eldi ofl í þessu starfi.
40.	

19. Lagaskrá

Starfsemi sveitarfélaga er háð fjölmögum lögum, reglugerðum og reglum, meðal annars um stjórnsýslu og um framkvæmd einstakra þátta í lögbundinni eða valkvæðri starfsemi þessa stjórnsýslustigs. Á sama hátt þurfa einstök fyrirtæki í ferðaþjónustu að fara eftir ákveðnum lögum og reglum og hafa leyfi fyrir starfsemi sinni. Slík leyfi er ýmist veitt af stofnunum ríkisins eða sveitarstjórnarmanna.

Helstu lög sem varða starfsemi sveitarfélaga eru eftirfarandi:

Vatnalög nr. 15/1923

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1923015.html>

Stjórnarskrá Lýðveldisins Íslands nr. 33/1944

<http://www.althingi.is/lagasofn/nuna/1944033.html>

Lög nr. 6/1986 um afréttamálefni, fjallskil o.fl.

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1986006.html>

Lög nr. 36/1988 um löggreglusamþykktir

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1988036.html>

Lög nr. 21/1990 um lögheimili

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1990021.html>

Lög nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1991040.html>

Lög nr. 59/1992 um málefni fatlaðs fólks

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1992059.html>

Stjórnsýslulög nr. 37/1993

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1993037.html>

Lög nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1994064.html>

Lög nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1995004.html>

Lög nr. 53/1995 um stuðning við framkvæmdir sveitarfélaga í fráveitumálum

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1995053.html>

Lög nr. 54/1995 um vernd Breiðafjarðar

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1995054.html>

Lög nr. 85/1997 um umboðsmann Alþingis

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1997085.html>

Lög nr. 138/1997 um húsaleigubætur

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1997138.html>

(Falla úr gildi 1. janúar 2017)

Lög nr. 5/1998 um kosningar til sveitarstjórna

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1998005.html>

Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1998007.html>

Lög nr. 44/1998 um húsnæðismál

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1998044.html>

Áfengislög nr. 75/1998

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1998075.html>

Lög nr. 125/1999 um málefni aldraðra

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1999125.html>

Lög nr. 75/2000 um brunavarnir

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2000075.html>

Lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2000106.html>

Girðingarlög nr. 135/2001

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2001135.html>

Barnaverndarlög nr. 80/2002

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2002080.html>

Lög nr. 96/2002 um útlendinga

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2002096.html>

(Falla úr gildi 1. janúar 2017)

Lög nr. 162/2002 um úrvinnslugjald

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2002162.html>

Lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs

http://www.althingi.is/lagas/nuna/2003055.html	
Hafnarlög nr. 61/2003	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2007085.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2003061.html	Lög nr. 85/2007 um veitingastaði, gististaði og skemmtanahald
Raforkulög nr. 65/2003	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008010.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2003065.html	Lög nr. 10/2008 um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla
Barnalög nr. 76/2003	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008075.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2003076.html	Lög nr. 75/2008 um frístundabyggð og leigu lóða undir frístundahús
Lög nr. 32/2004 um vatnsveitur sveitarfélaga	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008082.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2004032.html	Lög nr. 82/2008 um almannavarnir
Lög nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008087.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2004033.html	Lög nr. 87/2008 um menntun og ráðningu kennara og skólastjórnenda við leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla
Ábúðarlög nr. 80/2004	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008090.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2004080.html	Lög nr. 90/2008 um leikskóla
Jarðalög nr. 81/2004	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008091.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2004081.html	Lög nr. 91/2008 um grunnskóla
Lög nr. 73/2005 um skipan ferðamála	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2008092.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2005073.html	Lög nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna
Lög nr. 23/2006 um upplýsingarétt um umhverfismál	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2009009.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2006023.html	Skipulagslög nr. 123/2010
Lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2010123.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2006105.html	Lög nr. 160/2010 um mannvírki
Lög nr. 116/2006 um stjórn fiskveiða	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2010160.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2006116.html	Lög nr. 36/2011 um stjórn vatnamála
Lög nr. 153/2006 um gatnagerðargjald	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2011036.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2006153.html	Lög nr. 48/2011 um verndar- og orkunýtingaráætlun
Lög nr. 40/2007 um heilbrigðisþjónustu	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2011048.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2007040.html	Sveitarstjórnarlög nr. 138/2011
Æskulýðslög nr. 70/2007	http://www.althingi.is/lagas/nuna/2011138.html
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2007070.html	
Vegalög nr. 80/2007	
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2007080.html	
Lög nr. 84/2007 um opinber innkaup	
http://www.althingi.is/lagas/nuna/2007084.html	

Lög nr. 55/2012 um umhverfisábyrgð http://www.althingi.is/lagas/nuna/2012055.html	Lög nr. 87/2015 um verndarsvæði í byggð http://www.althingi.is/lagas/nuna/2015087.html
Lög nr. 70/2012 um loftslagsmál http://www.althingi.is/lagas/nuna/2012070.html	Lög nr. 20/2016 um landsáætlun um uppbyggingu innviða til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum http://www.althingi.is/alttext/145/s/1051.html
Lög nr. 80/2012 um menningarminjar http://www.althingi.is/lagas/nuna/2012080.html	Lög nr. 52/2016 um almennar íbúðir http://www.althingi.is/alttext/145/s/1437.html
Upplýsingalög nr. 140/2012 http://www.althingi.is/lagas/nuna/2012140.html	Lög nr. 75/2016 um húsnaðisbætur http://www.althingi.is/alttext/145/s/1468.html (Taka gildi 1. janúar 2017. Þá falla úr gildi lög nr. 138/1997 um húsaleigubætur)
Efnalög nr. 61/2013 http://www.althingi.is/lagas/nuna/2013061.html	Lög nr. 80/2016 um útlendinga http://www.althingi.is/alttext/145/s/1467.html (Taka gildi 1. janúar 2017. Þá falla úr gildi lög nr. 96/2002 um útlendinga)
Lög nr. 40/2015 um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum http://www.althingi.is/lagas/nuna/2015040.html	

16. hluti: Lagaskrá (framhald)

Auk framanskráðra laga um starfsemi sveitarfélaga er starfsemi þeirra háð fjölmörgum reglugerðum sem settar eru á grundvelli laganna.

Mörg þeirra laga sem hér hafa verið talin upp gilda jafnframt, eftir því sem við getur átt, um starfsemi einstakra ferðaþjónustufyrirtækja og athafnir ferðaþjónustunnar í heild. Auk þess má í þessu sambandi nefna eftirtalin lög:

Lög nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum
<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1980046.html>

Umferðarlög nr. 50/1987
<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1987050.html>

Lög nr. 80/1994 um alferðir
<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1994080.html>

Lög nr. 145/1994 um bókhald
<http://www.althingi.is/lagas/nuna/1994145.html>

Lög nr. 73/2001 um fólksflutninga og farmflutninga á landi
<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2001073.html>

Lög nr. 6/2002 um tóbaksvarnir

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2002006.html>

Samkeppnislög nr. 44/2005

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2005044.html>

Lög nr. 55/2013 um velferð dýra

<http://www.althingi.is/lagas/nuna/2013055.html>

Auk framanskráðra laga er starfsemi og athafnir ferðaþjónustunnar háð fjölmörgum reglugerðum sem settar eru á grundvelli laganna, svo og starfsleyfum af ýmsu tagi. Þar má nefna leyfi frá samgöngumálaráðuneytinu til að reka ferðaskrifstofu, leyfi sýslumanns til veitingareksturs, vínveitingaleyfi og starfsleyfi heilbrigðiseftirlits og Vinnueftirlits.